

Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет

Кафедра пропедевтики ортопедичної стоматології

УЗГОДЖЕНО

Гарант освітньої - професійної програми
«Стоматологія»

_____ Г.М. Давиденко

“ _____ ” _____ 2022 року

ЗАТВЕРДЖЕНО

Голова вченої ради навчально-
наукового медичного інституту

_____ Ю.М. Козаков

Протокол від _____ 2022 № _____

СИЛАБУС

ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА

Нормативна дисципліна

рівень вищої освіти

галузь знань

Спеціальність

початковий рівень вищої освіти

22 «Охорона здоров'я»

221 «Стоматологія»

кваліфікація освітня

молодший бакалавр стоматології

кваліфікація професійна

зубний технік

освітньо-професійна програма

форма навчання

курс та семестр вивчення навчальної
дисципліни

«Стоматологія ортопедична»

денна

1 курс, I семестр

УХВАЛЕНО

на засіданні кафедри
пропедевтики ортопедичної стоматології

Зав. кафедри _____ Д.М. Король

Протокол від 30 серпня 2022 № 1

Полтава – 2022 рік

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Прізвище, ім'я, по батькові викладача (викладачів), науковий ступінь, учене звання	Ярковий Віталій Васильович, доцент, к. мед. н. Тончева Катерина Дмитрівна, док. філ. з медицини
Профайл викладача (викладачів)	https://prop-ortstom.pdmu.edu.ua/
Контактний телефон	050-579-06-33
E-mail:	proportstom@pdmu.edu.ua
Сторінка кафедри на сайті ПДМУ	https://prop-ortstom.pdmu.edu.ua/

ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Обсяг навчальної дисципліни

Кількість кредитів ECTS/ годин – 3 / 90, із них:

практичні заняття (год.) – 74

самостійна робота (год.) – 16

Вид контролю – залік.

Політика навчальної дисципліни

При організації освітнього процесу в ПДМУ студенти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: освітньо-професійної програми «Стоматологія ортопедична», положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному медичному університеті, положення про академічну доброчесність здобувачів вищої освіти та співробітників Полтавського державного медичного університету, положення про організацію та методику проведення оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ПДМУ, положення про організацію самостійної роботи студентів в ПДМУ, положення про відпрацювання пропущених занять і незадовільних оцінок здобувачами вищої освіти ПДМУ. Для ознайомлення з вищезазначеними Положеннями можна за посиланням: <https://www.pdmu.edu.ua/n-process/department-npr/normativni-dokumenti>

Опис навчальної дисципліни (анотація)

Навчальна дисципліна «Виробнича практика» надає змогу здобувачам безпосередньої роботи у зуботехнічній лабораторії, удосконалити практичні навички з технології виготовлення незнімних та знімних ортопедичних конструкцій, навичкам комунікацій з персоналом лабораторії та лікарями.

Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Пререквізити знання, уміння й навички навчальних предметів моделювання анатомічної форми зубів, матеріалознавство, виготовлення незнімних та знімних ортопедичних конструкцій, біології, які викладаються у першому семестрі та протягом усього навчального процесу та необхідні для засвоєння даної дисципліни.

Постреквізити дисципліни, для вивчення яких потрібні знання, уміння і навички, що здобуваються після закінчення вивчення даної дисципліни: техніка виготовлення незнімних протезів, техніка виготовлення знімних протезів, техніка виготовлення бюгельних протезів та техніка виготовлення щелепно-лицевих конструкцій, ортодонтія: техніка виготовлення ортодонтичних конструкцій.

Мета та завдання навчальної дисципліни:

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Виробнича практика» є забезпечення підготовки здобувачів вищої освіти до професійної діяльності у зуботехнічній лабораторії.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Виробнича практика» є:

- володіння та демонстрація морально-етичних якостей фахівця та принципів фахової субординації під час роботи;
- засвоєння теоретичного матеріалу попередніх дисциплін;
- застосування на практиці навичок із моделювання анатомічної форми зубів, зубних рядів, принципів постановки зубів у знімних конструкціях, виготовлення часткових та повних знімних пластинкових протезів, виготовлення незнімних ортопедичних протезів.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (інтегральна, загальні, спеціальні):

– **інтегральна компетентність:** Здатність розв’язувати типові спеціалізовані задачі в певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування положень і методів відповідної науки і характеризується певною невизначеністю умов.

– **загальні компетентності:**

1. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
2. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
3. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
4. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.
5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконаних робіт.
6. Уміння працювати у колективі та в команді.
7. Здатність використовувати інформаційні та комунікативні технології.
8. Здатність здійснювати безпечну діяльність.
9. Здатність реалізувати свої права і обов’язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;
10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

– **спеціальні (фахові, предметні) компетентності:**

1. Здатність використовувати законодавчу базу України та дотримуватися вимог належних практик щодо здійснення професійної діяльності.
2. Здатність здійснювати професійну діяльність згідно з вимогами санітарно-гігієнічного режиму, охорони праці, техніки безпеки та протипожежної безпеки.
3. Здатність застосовувати на практиці принципи медичної етики та деонтології, розуміти соціальні наслідки професійної діяльності.

4. Мати сучасні уявлення про устрій зуботехнічної лабораторії, санітарно-гігієнічні нормативи та здатність дотримуватися вимог охорони праці при виготовленні незнімних, знімних, бюгельних, щелепно-лицевих протезів, ортодонтичних конструкцій, під час роботи в ливарній лабораторії, кабінеті металокераміки, стоматологічному кабінеті та роботи із зубо-технічними матеріалами.

5. Здатність застосовувати знання властивостей, технологій перероблення зуботехнічних матеріалів.

6. Здатність застосовувати знання про технології в ортопедичній стоматології, навички роботи з устаткуванням та сучасною апаратурою в лабораторних та виробничих умовах.

7. Здатність використовувати зміст професійних стандартів та нормативних документів з практичної діяльності зубного техника.

8. Здатність організовувати роботу зубного техника: здійснювати підготовку стоматологічного устаткування й оснащення зуботехнічної лабораторії до роботи, контроль справності, правильності експлуатації.

9. Здатність використовувати теоретичні знання, уміння та практичні навички під час моделювання анатомічної форми зубів.

10. Здатність використовувати теоретичні знання, уміння та практичні навички під час виготовлення незнімних протезів.

11. Здатність використовувати теоретичні знання, уміння та практичні навички під час виготовлення знімних пластинкових протезів.

12. Здатність використовувати теоретичні знання, уміння та практичні навички під час виготовлення бюгельних протезів.

13. Здатність використовувати теоретичні знання, уміння та практичні навички під час виготовлення ортодонтичних конструкцій.

14. Здатність використовувати теоретичні знання, уміння та практичні навички під час виготовлення щелепно-лицевих конструкцій.

15. Здатність використовувати теоретичні знання, уміння та практичні навички під час лагодження різних видів протезів

16. Здатність проводити дослідження у практичній професійній діяльності на відповідному рівні.

17. Здатність забезпечувати належне зберігання та використання зуботехнічних матеріалів, інструментарію та обладнання медичного призначення.

18. Здатність оцінювати якість виконаної роботи, виявляти причини, що приводять до технологічного браку, розробляти способи їх попередження та виконувати корекцію.

19. Здатність оволодіти технологіями, що застосовуються в сучасній ортопедичній стоматологічній практиці.

20. Здатність усвідомлювати безперервність процесів навчання та професійного удосконалення.

21. Забезпечувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.

Програмні результати навчання

1. Застосовувати знання і розуміти анатомію, фізіологію людини з елементами біомеханіки жувального апарату у професійній діяльності.

2. Використовувати знання про властивості основних і допоміжних матеріалів, що застосовуються у зубопротезній техніці.

3. Установлювати зв'язок між клінічними та лабораторними етапами виготовлення зубних (незнімних, знімних, бюгельних, щелепно-лицевих) протезів і ортодонтичних апаратів.

4. Запроваджувати пріоритетні технології, що застосовуються в сучасній ортопедичній стоматологічній практиці.

5. Знати структуру зуботехнічної лабораторії та її підрозділів.

6. Керуватися інструкціями та положеннями з охорони праці, техніки безпеки, протипожежної безпеки та знати правила використання апаратів, інструментарію та пристосувань, що використовуються у зуботехнічній лабораторії.

7. Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.

8. Моделювати анатомічну форму зубів, враховуючи особливості анатомічної будови зубів та зубних рядів, знання моделювальних матеріалів та технологій моделювання.

9. Виготовляти незнімні конструкції протезів.

10. Виготовляти знімні конструкції протезів.

11. Виготовляти бюгельні протези.

12. Виготовляти щелепно-лицеві конструкції.

13. Виготовляти ортодонтичні апарати.

14. Об'єктивно оцінювати виконану роботу.

15. Вміти лагодити знімні, бюгельні, ортодонтичні та щелепно-лицеві конструкції.

16. Підвищувати свій професійний рівень.

17. Виконувати маніпуляції надання екстреної домедичної допомоги, використовуючи стандартні схеми.

18. Демонструвати вміння ефективної професійної комунікації в усній, письмовій формах українською та іноземними мовами для реалізації академічної мобільності, ефективного обміну професійною інформацією.

19. Відстоювати свою світоглядну та громадянську позицію, спираючись на філософські погляди.

20. Аналізувати та оцінювати соціально-значущі проблеми і процеси, факти, явища суспільного життя.

21. Зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння закономірностей розвитку суспільства.

22. Аналізувати та прогнозувати діяльність зубного техника відповідно до чинного законодавства

23. Здатність до самонавчання та продовження професійного розвитку людини.

Результати навчання для дисципліни:

По завершенню вивчення навчальної дисципліни здобувачі повинні

знати:

- охорону праці та техніку безпеки в галузі;

- принципи етики та деонтології;
- правила користування інструментарієм для моделювання та його профілактичне обслуговування;
- правила користування інструментарієм для заміни воску на пластмасу;
- анатомічну будову зубних рядів верхньої і нижньої щелепи;
- групи зубів, їх функцію;
- прикуси, їх види;
- анатомічну будову коронкової частини зубів верхньої і нижньої щелепи;
- поняття про контактні точки та контактні поверхні зубів;
- поняття про зубну, коміркову, базальну дуги на верхній і нижній щелепі;
- поняття про сагітальне і трансверзальне скривлення зубних рядів (оклюзійні криві Шпеє та Уїлсона);
- позначення постійних та тимчасових зубів зубною формулою;
- поняття про клінічну й анатомічну шийку зуба;
- ознаки належності зубів до верхньої та нижньої щелепи, лівого та правого боків.

вміти:

- моделювати за певними ознаками зуби верхньої та нижньої щелепи у збільшеному розмірі;
- моделювати коронкову частину зубів верхньої та нижньої щелепи у реальному розмірі;
- моделювати напівдугу фронтальної та бічної ділянки зубів верхньої та нижньої щелепи у збільшеному розмірі;
- відтворювати анатомічну будову зубів з пластичних матеріалів;
- відображати анатомічну форму зубів та окремих його поверхонь в малюнку;
- виготовляти моделі;
- гіпсувати моделі в оклюдатор, артикулятор;
- виготовляти воскові шаблони;
- проводити постановку зубів в залежності від клінічної ситуації;
- витравляти віск;
- проводити заміну воску на пластмасу;
- проводити шліфівку та поліровку різноманітних ортопедичних конструкцій.

**Тематичний план практичних занять із зазначенням основних питань,
що розглядаються на практичному занятті**

№ з/п	Теми занять	К-ть годин
1.	Етика та деонтологія у практиці зубного техника	
2.	Асептика та антисептика	
3.	Принципи роботи зуботехнічної лабораторії	
4.		
5.	Залік	
Разом:		

Самостійна робота

№ з/п	Тема	Кількість Годин
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
Разом:		

Індивідуальні завдання:

Форма підсумкового контролю успішності навчання – залік.

Система поточного та підсумкового контролю

При оцінюванні засвоєння кожної теми модуля студенту виставляється оцінка за 4-ри бальною (традиційною) шкалою з використанням наступних критеріїв оцінювання для дисципліни. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені методичними вказівками для вивчення тем.

Критерії оцінювання поточної навчальної діяльності:

За бальною Шкалою	4-	Оцінка в ЕКТС	Критерії оцінювання
5 (відмінно)		A	Здобувач освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили, володіє не менш ніж 90% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
4 (добре)		B	Здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартизованих ситуаціях, самостійно виправляє помилки, кількість яких незначна, володіє не менш ніж 85% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
		C	Здобувач освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом науково-педагогічного працівника, в цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок, володіє не менш ніж 75% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.

3 (задовільно)	D	Здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень з допомогою науково-педагогічного працівника може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих, володіє не менш ніж 65% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
	E	Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні. володіє не менш ніж 60% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
2 (незадовільно)	FX	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину матеріалу, володіє менш ніж 60% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
	F	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, володіє менш ніж 60% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.

Оцінювання поточної навчальної діяльності:

Викладач обов'язково оцінює успішність кожного студента на кожному занятті за чотирибальною (традиційною) шкалою. Оцінка успішності є інтегрованою (оцінюються всі види роботи студента як під час підготовки до заняття, так і під час заняття) за критеріями, які доводяться до відома студентів на початку вивчення відповідної дисципліни.

Конвертація оцінки за традиційною 4-бальною шкалою у багатобальну (максимум 120 балів) – конвертація сумарної оцінки поточної успішності за модуль – проводиться лише після поточного заняття, що передуює підсумковому модульному контролю.

Відповідність середнього балу поточної успішності за традиційною 4-бальною шкалою сумарній оцінці поточної успішності за модуль

Середній бал за поточну успішність (А)	Бали за поточну успішність з модуля (А * 24)	Бали за ПМК з модуля (А*16)	Бали за модуль та/або екзамен (А*24 + А*16)	Категорія ЄКТС	За 4-бальною шкалою
2	48	32	80	F FX	2 незадовільно
2,1	50	34	84		
2,15	52	34	86		
2,2	53	35	88		
2,25	54	36	90		
2,3	55	37	92		
2,35	56	38	94		
2,4	58	38	96		
2,45	59	39	98		
2,5	60	40	100		
2,55	61	41	102		
2,6	62	42	104		
2,65	64	42	106		
2,7	65	43	108		
2,75	66	44	110		
2,8	67	45	112		
2,85	68	46	114		
2,9	70	46	116		
2,95	71	47	118		
3	72	50	122	E	3 задовільно
3,05	73	50	123		
3,1	74	50	124		
3,15	76	50	126		
3,2	77	51	128		
3,25	78	52	130	D	

3,3	79	53	132		
3,35	80	54	134		
3,4	82	54	136		
3,45	83	55	138		
3,5	84	56	140	С	4 добре
3,55	85	57	142		
3,6	86	58	144		
3,65	88	58	146		
3,7	89	59	148		
3,75	90	60	150		
3,8	91	61	152		
3,85	92	62	154		
3,9	94	62	156		
3,95	95	63	158		
4	96	64	160	В	
4,05	97	65	162		
4,1	98	66	164		
4,15	100	66	166		
4,2	101	67	168		
4,25	102	68	170		
4,3	103	69	172		
4,35	104	70	174		
4,4	106	70	176		
4,45	107	71	178		
4,5	108	72	180	А	5 відмінно
4,55	109	73	182		
4,6	110	74	184		
4,65	112	74	186		
4,7	113	75	188		
4,75	114	76	190		

4,8	115	77	192		
4,85	116	78	194		
4,9	118	78	196		
4,95	119	79	198		
5	120	80	200		

Поточний контроль здійснюється науково-педагогічним (педагогічним) працівником систематично, під час проведення практичних занять, передбачених робочою навчальною програмою з дисципліни.

Викладач обов'язково оцінює успішність кожного здобувача освіти на кожному занятті за чотирибальною (традиційною) шкалою з урахуванням стандартизованих, узагальнених критеріїв оцінювання знань здобувачів вищої освіти.

Оцінка успішності є інтегрованою (оцінюються всі види роботи здобувача вищої освіти, як при підготовці до заняття, так і під час заняття) за критеріями, які доводяться до відома здобувачів вищої освіти на початку вивчення відповідної дисципліни.

Наявність оцінки «2» за поточну успішність не позбавляє студента права допуску до підсумкового модульного контролю з допустимою мінімальною кількістю балів за поточну успішність. Студент зобов'язаний перескладати «2», у разі, якщо середній бал поточної успішності за модуль не досягає мінімального (3,0 бали) для допуску до ПМК. Студенти, які мають середній бал успішності менший ніж 3,0 мають право перескладати поточні «2», але не пізніше початку нового семестру.

Залік здійснюється після вивчення програми модуля з дисципліни, виконанні практичного мінімуму, заповненні цифрового звіту з практики згідно додатку 1 та проводиться в останній день практики.

До заліку допускають здобувачів вищої освіти, які набрали необхідну мінімальну кількість балів впродовж поточного контролю (середній бал успішності 3,0 і вище), не мають невідпрацьованих пропусків практичних занять, засвоїли теми винесені для самостійної роботи в межах дисципліни та виконали всі вимоги, які передбачені робочою навчальною програмою з дисципліни.

Методи навчання

- вербальні (лекція, пояснення, розповідь, бесіда, інструктаж);
- наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація);
- практичні (практика);
- мозковий штурм;
- аналіз конкретних ситуацій (кейс-метод);
- проблемний виклад;
- частково-пошукові, дослідницькі, евристичні методи;
- робота у малих групах;
- тьютерінг.

Методи контролю

- усний контроль;
- письмовий контроль;
- тестовий контроль;
- програмований контроль;
- практична перевірка;
- самоконтроль;
- самооцінка.

Види контролю:

- попередній (вихідний);
- поточний;
- підсумковий контроль (іспит).

Методичне забезпечення

1. Методичні розробки лекцій.
2. Методичні вказівки для самостійної роботи студентів, відповідно теми плану практичних занять.
3. Тематичні плани лекцій та практичних занять.
4. PDF презентації лекцій.
5. Список рекомендованої літератури.
6. Матеріали для контролю знань, умінь і навичок студентів.
7. Мультимедійні презентації.

Рекомендована література

Базова (наявна в бібліотеці ПДМУ)

1. Матеріалознавство в стоматології: навчальний посібник [Король Д.М., Король М.Д., Оджубейська О.Д. та ін.]; за заг. ред. Короля Д.М. - Вінниця: Нова Книга, 2019. – 400 с.
2. Пропедевтика ортопедичної стоматології: підручник [Король Д.М., Король М.Д., Нідзельський М.Я. всього 13 авторів]. за заг. ред. Короля Д.М. - Вінниця: Нова Книга, 2019. – 328 с.
3. Технологічні аспекти виготовлення ортопедичних конструкцій [Гасюк П.А., Король Д.М., Росоловська С.О. та ін.]. – Тернопіль: ФОП Пархін Р.А., 2016. – 140 с.
4. Король Д., Кіндій Д., Рамусь М., Зубченко С., Калашніков Д., Тончева К. Технологія виготовлення незнімних зубних протезів. – Полтава: ПП Астрей, 2021. – 142 с.
5. Король Д. М. Основи бюгельного протезування / Д. М Король, Д. Д. Кіндій, Л.С. Коробейніков, О. Д. Оджубейська, Р. В. Козак, Т. П. Малюченко // Полтава. – 2016. – 139 с.
6. Король М.Д., Рамусь М.О. Клінічні та лабораторні особливості виготовлення металокерамічних зубних протезів. – Вінниця: Нова книга, 2006. – 160 с.
7. Технологія виготовлення незнімних зубних протезів: навчальний посібник / Король Д., Кіндій Д., Рамусь М., Зубченко С., Калашніков Д., Тончева К. – Полтава: ПП Астрей, 2021. – 142 с.
8. Загальні принципи планування та технологія виготовлення знімних протезів / Король Д., Тончева К., Козак Р., Калашніков Д., Зубченко С., Оджубейська О. – Полтава, 2022. – 230 с.

Допоміжна

1. Макєєв В.Ф., Ступницький Р.М. Теоретичні основи ортопедичної стоматології (навчальний посібник). – Львів: ЛНМУ ім. Данила Галицького, 2010. – 394 с.
2. Рожко М.М., Неспрядько В.П., Михайленко Т.Н. та ін. Зубопротезна техніка. – К.: Книга-плюс, 2016. – 604 с.
3. Техніка виготовлення знімних протезів: підручник / П.С. Фліс, Т.М. Банних. – К.: Медицина, 2008. – 256 с.
4. Атлас одонтогліфіки людини / Гасюк А.П., Скрипніков П.М. – Полтава, 2001. – 88с.
5. Атлас анатомії з біомеханікою жувального апарату /Король М.Д., Коробейніков Л.С., Кіндій Д.Д., Ярковий В.В., Скрипніков П.М., за заг. ред. Короля Д.М. – Полтава, 2002. – 224 с.

Інформаційні ресурси

1. <https://prop-ortstom.pdmu.edu.ua/>
2. <https://www.pdmu.edu.ua/> (веб-сторінка Полтавський державний медичний університет).

Розробники:

асистент кафедри пропедевтики ортопедичної стоматології, д-р. філ. з медицини
Тончева К.Д.,

доцент кафедри пропедевтики ортопедичної стоматології, к. мед. н. Ярковий В.В.,

завідувач кафедри пропедевтики ортопедичної стоматології, професор, д. мед. н.,
Король Д.М.